

1. Baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul 2017
Yeni Baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul 2025

YÜZ ELBİSENİN SIRRI

ELEANOR ESTES

Özgün adı: The Hundred Dresses

ISBN: 978-605-188-073-0

© Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, 1944

© Eleanor Estes ve Louis Slobodkin tarafından yenilenmiştir, 1972

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Anatolia Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company'den alınmış olup Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın Yönetmeni: Bülent Oktay

Editör: Zarife Biliz

Çeviren: Esra Özilhan Çiftci

Son okuma: Burcu Yılmaz

Grafik uygulama: Ayşe Çalışkan

Baskı ve cilt: İmak Ofset

Matbaa Sertifika No: 71320

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

Ömerli Mah. Harmantepe Cad. No: 17 K: 4

Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41 544 66 68 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70

Yayınevi Sertifika No: 49238 info@beyazbalina.com.tr

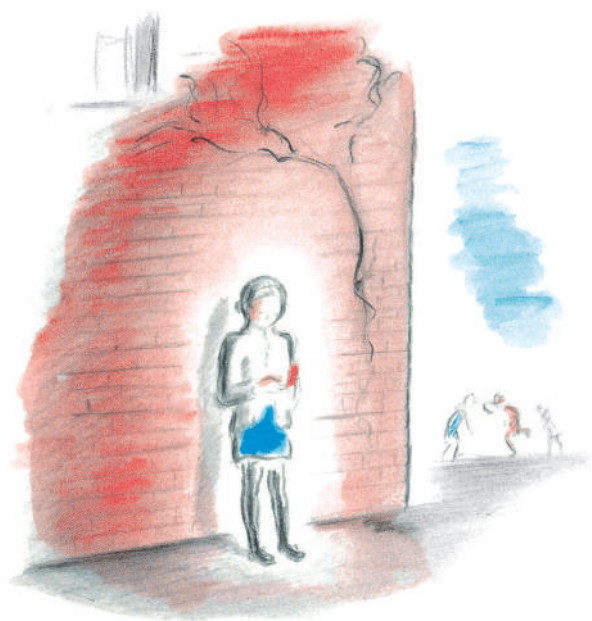
YÜZ ELBİSENİN SIRRI

ELEANOR ESTES

RESİMLEYEN
LOUIS SLOBODKIN

Çeviren: Esra Özilhan Çiftci

OKURLARA MEKTUP

Bana, annemin yazdığı *Yüz Elbisenin Sırrı* adlı kitabı sorduklarında çoğu zaman ne diyeceğimi bilemiyorum. Altmış yıl önce* yazılmış olmasına rağmen hâlâ dünyanın dört bir yanındaki çocukların kalbine dokunabilen bir kitaba benim sözlerim daha fazla ne anlam katabilir? Anneme teşekkür ve övgü mektupları yazmaya devam eden çocuklara nasıl bir cevap verebilirim? “Bu gerçek bir hikâye mi?” diye soruyorlar. “Bu sizin başınızdan mı geçti?” Diyebilirim ki çoğu hikâyenin içinde hem gerçek hem de biraz hayal vardır. Bu durum *Yüz Elbisenin Sırrı* için de geçerli.

Yıllar önce anneme bu hikâyeyi neden yazdığını sordum. Bana ilkokuldaki bir sınıf arkadaşından bahsetti. Arkadaşı her gün okula gelirken aynı elbiseyi giydiği ve zor telaffuz edilen sıradışı bir Leh ismi

* 1944 yılında. (Ed.n.)

olduğu için alay konusu oluyordu. Annem Birinci Dünya Savaşı döneminde okula gitmişti; büyüdüğü ve hikâyesinin geçtiği yer olan Connecticut eyaletinin küçük West Haven kasabasında, o dönemde Leh isimlerine sık rastlanmıyordu. Annemin sınıf arkadaşı okula her gün aynı elbiseyle geliyordu çünkü tek elbisesi oydu. O küçük kız, dönemin ortasında New York'a taşındı ve annem ona tüm bunlar için üzgün olduğunu söyleme fırsatını bulamadı. Bazen olur ya!

Annem herkesin kötü davrandığı o küçük kızı hiç unutmadı. Fakir olmanın, kışın hep üşümenin, devamlı ablasından kalan giysileri giymenin nasıl bir şey olduğunu kendisi de biliyordu. Ama bu durum bize birisiyle alay etme hakkını verir miydi? Ya da birileri bizimle bu yüzden alay edebilir miydi? Farklı olan birinin duygularıyla oynamak doğru muydu?

Annem, aradan geçen onca yıldan sonra, yapılan yanlış bir nebze de olsa düzeltmek, kızıl tuğladan bahçe duvarının dibinde tek başına duran o kıza

ulaşmak için ne yapabileceğini düşündü. Derken kızın öyküsünü yazmaya karar verdi. Evet, bunu yapabiliridi. Böylece *Yüz Elbisenin Sırrı* doğdu. Peki, kitaptaki Maddie karakteri annem miydi? Büyük olasılıkla. Wanda'nın gerçekten evde yüz elbisesi var mıydı? Hayallerinde kesin vardı.

O kadar yıl sonra *Yüz Elbisenin Sırrı* çocuklar tarafından hâlâ çok seviliyor. Yakın zamanda, Güney Kaliforniya'da yaşayan küçük bir kızıdan mektup aldım. Özellikle Wanda'nın bağışlayıcılığından etkilenmişti. Mektubunda şöyle yazıyordu: “İnsanları oldukları gibi, içlerinde nasıllarsa öyle görmek... Wanda'dan öğrendiğim derslerden biri bu oldu. Wanda, onlara her gün katlanmak zorunda kaldığı halde hem Peggy'yi hem de Maddie'yi affetti.”

Bu olağanüstü hikâyeyi sevmeye devam eden tüm çocuklara minnettarım. Dilerim, *Yüz Elbisenin Sırrı* daha nice uzun yıllar yaşar!

Helena Estes

YAZAR HAKKINDA

Eleanor Estes (1906-1988), yıllarca çocuk kütüphanesi görevlisi olarak çalıştı. Yazarlık mesleğine 1941'de *The Moffats* kitabının yayımlanmasıyla başladı. Bugün pek çok kitabı çocuk klasikleri arasında yerini almıştır. *Yüz Elbisenin Sırrı* [*The Hundred Dresses*] gibi, *The Middle Moffat* ve *Rufus M.* kitapları Newbery Onur Ödülü'ne layık görülmüş; yazar 1952'de *Ginger Pye* adlı romanıyla Newbery Madalyası'nı kazanmıştır.

ÇİZER HAKKINDA

Louis Slobodkin (1903-1975), birçoğunu kendisinin yazdığı doksandan fazla çocuk kitabını resimledi. En unutulmaz illüstrasyonları arasında Eleanor Estes'in *Moffats* serisi ve James Thurber'in *Many Moons* adlı eseri bulunmaktadır. Slobodkin, *Many Moons* ile 1944 yılında Caldecott Madalyası'nı kazanmıştır.

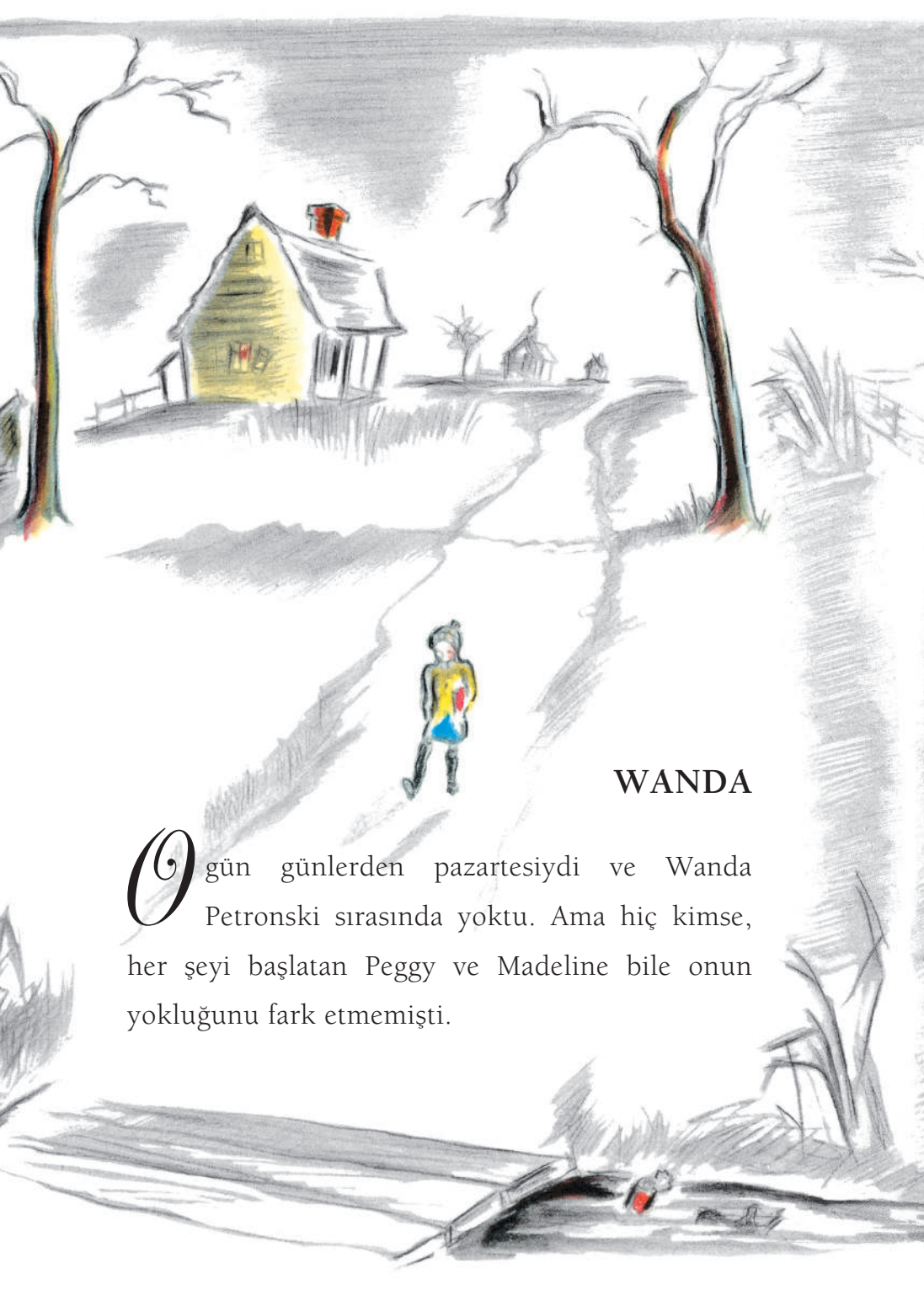
ÇEVİRMEN HAKKINDA

Esra Özilhan Çiftci, 1988'de İstanbul'da doğdu. İstanbul Kültür Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden 2009 yılında bölüm birincisi olarak mezun oldu. 2013'te İstanbul Bilgi Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat bölümünde yüksek lisans eğitimini tamamladı. Pegasus Yayınları tarafından yayımlanan *Çocuklar İçin Çizim Kitabı* (Kathryn Temple), *Yaratık Departmanı* (Robert Paul Weston) ve *Başka Türlü Bişey* (Sandy Hall) ile Beyaz Balina Yayınları'ndan çıkan *Ejderha Efendileri* (Tracey West) serisinin çevirmenidir.

YÜZ ELBİSENİN SIRRI

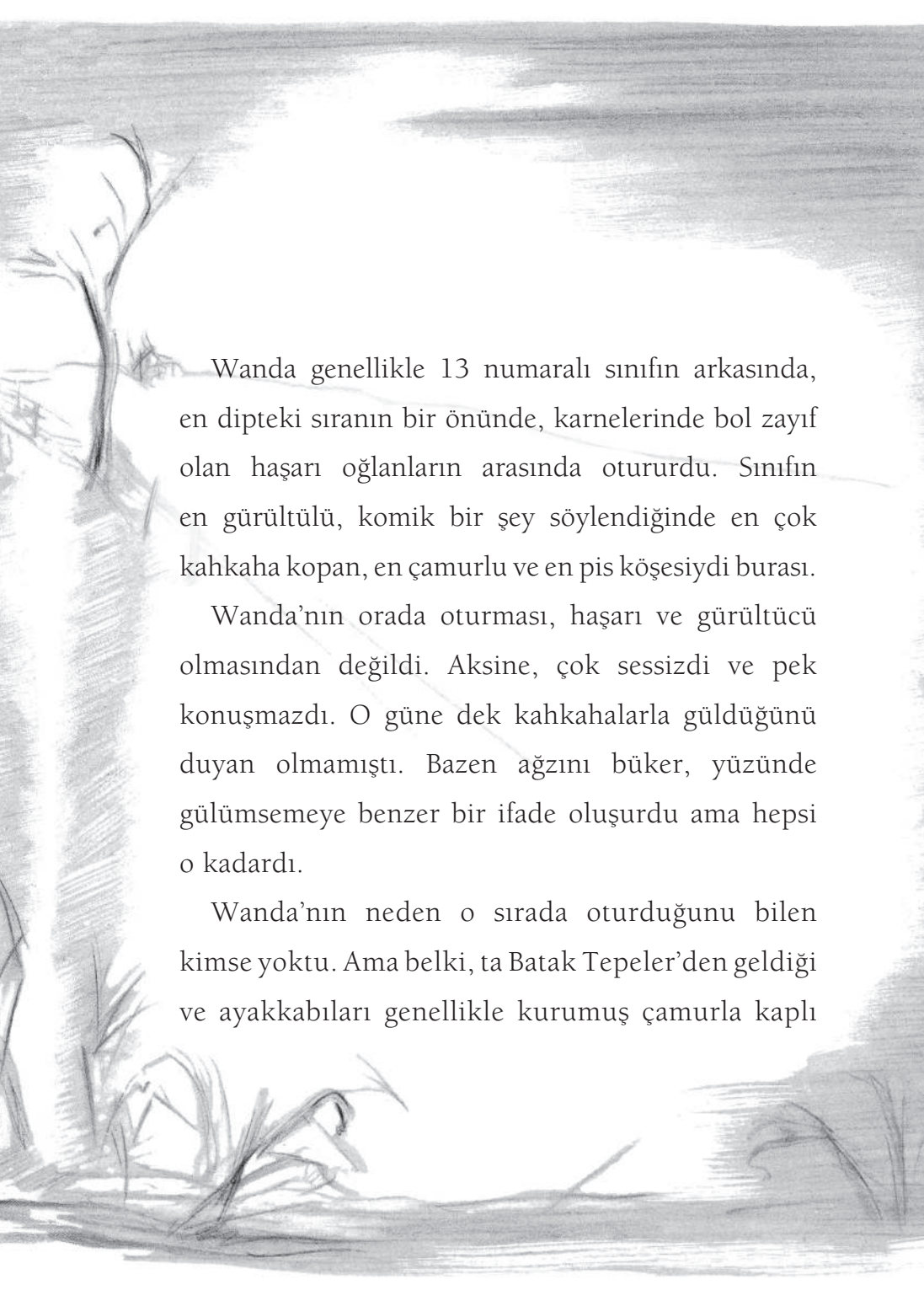
İÇİNDEKİLER

Wanda	14
Elbise Oyunu	20
Masmavi Bir Gün	31
Yarışma	46
Wanda'nın Yüz Elbisesi	52
Batak Tepeler	63
13 Numaralı Sınıfa Mektup	76

WANDA

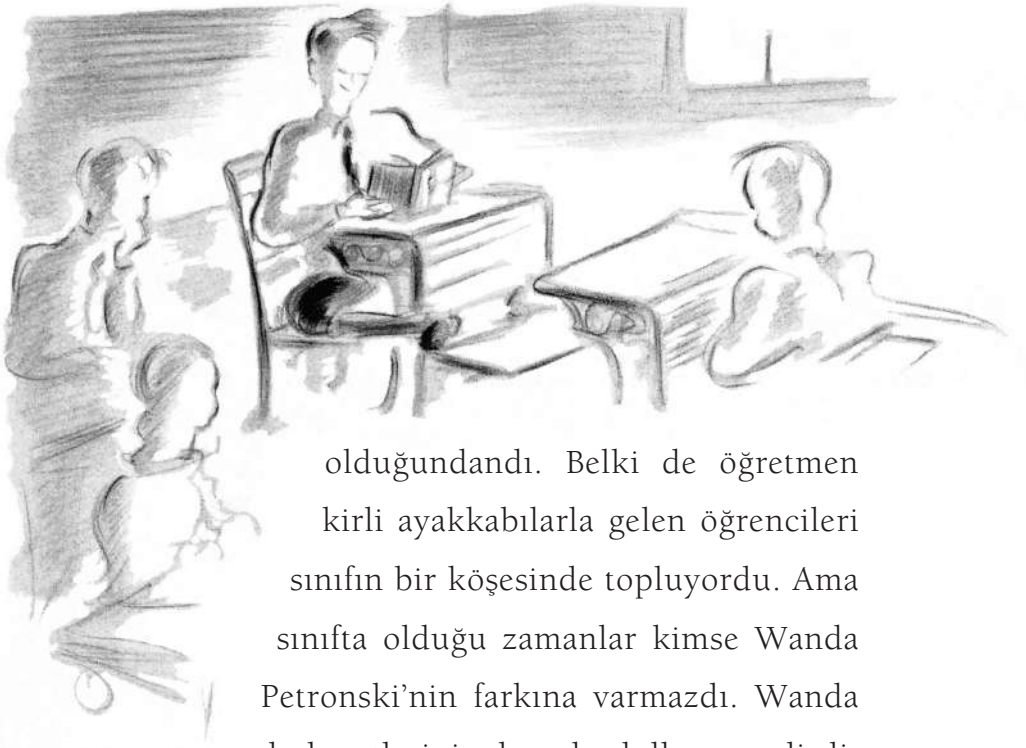
O gün günlerden pazartesiydi ve Wanda Petronski sırasında yoktu. Ama hiç kimse, her şeyi başlatan Peggy ve Madeline bile onun yokluğunu fark etmemişti.

Wanda genellikle 13 numaralı sınıfın arkasında, en dipteki sıranın bir önünde, karnelerinde bol zayıf olan haşarı oğlanların arasında otururdu. Sınıfın en gürültülü, komik bir şey söylendiğinde en çok kahkaha kopan, en çamurlu ve en pis köşesiydi burası.

Wanda'nın orada oturması, haşarı ve gürültücü olmasından değildi. Aksine, çok sessizdi ve pek konuşmazdı. O güne dek kahkahalarla güldüğünü duyan olmamıştı. Bazen ağzını büker, yüzünde gülümsemeye benzer bir ifade oluşurdu ama hepsi o kadardı.

Wanda'nın neden o sırada oturduğunu bilen kimse yoktu. Ama belki, ta Batak Tepeler'den geldiği ve ayakkabıları genellikle kurumuş çamurla kaplı

olduğundandı. Belki de öğretmen kirli ayakkabılarla gelen öğrencileri sınıfın bir köşesinde topluyordu. Ama sınıfta olduğu zamanlar kimse Wanda Petronski'nin farkına varmazdı. Wanda okul saatlerinin dışında akıllarına gelirdi.

Öğle tatilinden okula dönerken veya sabahın erken saatlerinde, ikili, üçlü ya da daha kalabalık gruplar halinde gülüşüp konuşarak okul bahçesine doğru yürürlerken...

Sonra bazen Wanda'yı beklerlerdi, onunla alay etmek için.

Ertesi gün, yani salı günü, Wanda gene okula gelmedi. Öğretmenin ve muhtemelen koca Bill Byron'ın dışında yokluğunu fark eden gene olmadı.

Bill, Wanda'nın arkasında oturuyordu. Wanda gelmediği için uzun bacaklarını boş sıranın iki tarafına koyup bir kurbağa gibi oturabiliyor, böylece herkesi eğlendirebiliyordu.

Fakat çarşamba günü, sınıfın diğer çalışkan ve temiz ayakkabılı öğrencileriyle birlikte ön sırada oturan Peggy ile Maddie, Wanda'nın gelmediğini fark ettiler. Peggy okulun en gözde kızıydı. Güzeldi, bir sürü güzel elbisesi ve kıvr kıvr kumral saçları vardı. Maddie ise onun en yakın arkadaşıydı.

Peggy ile Maddie'nin Wanda'nın yokluğunu fark etmelerinin sebebi, Wanda yüzünden okula geç kalmalarıydı. Wanda'yla alay etmek için, ha şimdi gelir diye uzun süre beklemişler fakat Wanda bir türlü gelmemiştir. Kravatı yana kaymış, şapkası başından düşecek gibi duran Jack Beggles'ı okula koşarken görünce artık iyice geç olduğunu anlamışlardı. Çünkü Jack her zaman sınıfa zil çaldığı anda girip sırasına sanki kale çizgisini geçiyormuş gibi oturuverirdi. Yine de Wanda'nın gelmesini umarak bir dakika daha beklemişler, ne var ki sonunda onu görmeden koşarak okula yetişmek zorunda kalmışlardı.

İki kız sınıfa öğretmenden sonra girmişlerdi. Çocuklar yüksek sesle Amerika'nın eski başkanı Lincoln'ün Gettysburg Hitabı'nı okuyorlardı. Öğretmenleri Bayan Mason dersine hep bu şekilde başlardı. Peggy ile Maddie çabucak yerlerine geçerken sınıf da tam son cümleleri söylüyordu: